

SOFIA PAULSSON

*"Sela hästen och far
efter Mor Nödvändig"*

I 50 år var det Sofia Paulsson som gav liv åt Fleningebygden.

En Fleningebo minns *"när karlarna di måtte sela häst och spänna för vagn och fara som ett jehu etter Mor Nödvändig"*.

Sofia Paulsson föddes 5 september 1852 på Åkersberg i Stenestad. Hennes far var lantbrukare och när många av gårdens kor dog fick hon börja arbeta som piga på Fjärestadstorp. Där arbetade en dräng och tycke uppstod. Samtidigt fick Sofia för sig att hon skulle utbilda sig till barnmorska, men pengar saknades. Drängen erbjöd henne sin dränglön under utbildningstiden och efter lite protester blev det så.

1922 erhöll Sofia Paulsson Patriotiska sällskapets medalj för 41 års *"synnerligen berömvärdig tjänstgöring"*. Då hon efter 50 års tjänst som barnmorska lämnade befattningen fick hon en årlig pension på 500 kronor.

Sofia Paulsson utbildade sig i Lund och efter att ha sökt tjänsten i Fleninge 1880 började hon sin anställning 1 maj 1881. Hon skulle stanna i 50 år och under många år bodde Sofia i det hus som numera är Fleninge hembygdsmuseum.

Någon mottagning fanns inte utan *"di tinga på henne och kom och hämta när det var dags"*. Och när Sofia var ute på uppdrag tittade hon alltid hemåt för att se så att det inte brann i hemmet.

Med sig ut hade hon barnmorskeväskan desinfektionsmedel, måttband, navelband, sax men ingen tång. Dessutom hade hon med den emaljerade lavemangskannan på en liter med slang och svart pip, ett brännvinsglas för urin som hon mätte med salpetersyra. Var det äggvita i urinen bildades det en vit vägg.

I väskan fanns även iglar och koppehorn. Tre horn sögs fast på ryggen och snart uppstod bulor. Då tog Sofia fram snäpparen med 24 vassa knivar och snittade upp bulan. Hornen sattes på igen och blodet rann ur snittet och hällades sedan på ett fat.

Lönen fastställdes till 200 kronor kontant per år.
1 tunna korn från kyrkan.
Anvisad fri bostad, plats för eldebrand inomhus. Dessutom berättigad att vid varje förlossningstillfälle erhålla ett arvode efter hemmets storlek, varierande mellan två och fem kronor.

En gång låg Sofia själv sjuk i feber och maken vakade över henne. Då kom en man och ville ha hennes hjälp. Hennes man sa att se det gick inte alls utan hjälpen fick sökas i Hasslarp istället. Besökaren började gråta varvid Sofia sa: *"Ta fram klärna och väskan"*, sen bar det iväg.

Endast 44 år gammal blev hon änka och kom att ensam försörja sex barn.

HÅLTAGNING

För att sticka hål på huden vid koppning användes en koppsnäppare. Den har tolv små vassa knivar som spänns upp med en fjäder. Snäpparen hålls sedan mot huden och när man trycker av uppstår tolv stycken blödande rispor.

Koppsnäppare, 1800-tal

ELAKT BLOD

Koppglas användes vid koppning, en mildare form av åderlätning där huden rispas, blodet sugts ut och under vakuum samlas i koppen.

Tanken var att, i enlighet med den antika fyrsaftsläran, bli av med *"elakt"* blod och därmed återställa kroppens ursprungliga balans.